844/10

Den 17. maj 2010 blev i sag nr. 76.263:

xxx xxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx xxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der har pensionsordning med dækning ved tab af erhvervsevne i Danica Pension, klager over, at selskabet har afvist yde præmiefritagelse og udbetale fuld forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne efter den 1/4 2009.

Selskabet har begrundet afgørelsen med, at klagerens generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst to tredjedele.

Forsikringen giver ret til præmiefritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse, hvis forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes med mindst to tredjedele. Nedsættes erhvervsevnen med mellem halvdelen og to tredjedele, giver forsikringen ret til udbetaling af halv forsikringsydelse. Der er en karensperiode på tre måneder.

Klageren er født i 1967. Han er oprindelig uddannet bygningsmaler og siden teknonom.

I januar 2008 anmeldte klageren til selskabet, at han siden den 17/9 2007 havde været sygemeldt fra sit arbejde som direktør på grund af en piskesmældslæsion, som han havde pådraget sig i forbindelse med et færdselsuheld. Han oplyste, at han før sygemeldingen havde en månedlig bruttoindtægt på 60.000 kr.

På baggrund af det oplyste bevilgede selskabet præmiefritagelse samt midlertidig udbetaling ved tab af erhvervsevne med virkning fra karensperiodens udløb den 17/12 2007 til den 1/5 2008. Præmiefritagelsen og udbetalingen blev løbende forlænget. Efterfølgende overgik selskabet til vurdering af den generelle erhvervsevne, som fandtes nedsat til halvdelen, men ikke til en tredjedel eller mindre. Med virkning fra den 1/4 2009 nedsatte selskabet derfor udbetalingen til halv forsikringsydelse. Samtidig hermed ophørte præmiefritagelsen.

I vurderingen af klagerens erhvervsevnetab indgik diverse lægelige oplysninger, herunder journaludskrift fra privathospital samt neurologisk speciallægeerklæring.

Af journaludskriften fra privathospitalet fremgår bl.a.:

"**21-01-2008 Rygamb. …**

40-årig mand henvender sig via Danica Sundhedsforsikring til vurdering af nakkesmerter og hovedpine efter trafikulykke.
…
Tidligere
I det væsentligste sund og rask. Har aldrig været indlagt.

Aktuelt
Den 17.9.07 kørte pt. galt med sin bil i S. Kørte på motorvejen i regnvejr og under opbremsning for at undgå modkørende bil, der var kommet over i hans vognbane, skred bilen i aquaplaning i grøften og ind over skovbunden og endte i et træ. Bilen totalskadet. Pt. var givet ikke bevidstløs og kunne selv komme ud af bilen, men bemærkede ret kort efter ulykken nogen nakkesmerter. Kom til DK og da generne dagen efter ulykken var af betydelig intensitet med nakkesmerter og fiksation i hovedet og hovedpine, henvendte han sig på skadestuen på … Man konstaterede her desuden en bule i ve. side af baghovedet. Der foretoges rtg. af col.cerv., hvor man initialt fandt mistanke om luksation i dens, men ved revurdering af billederne fandt man ikke holdepunkter herfor. Pt. blev udstyret med halskrave og fik anbefalet Ibuprofen. Bar angiveligt halskrave i de næste 14 dage. Pt. oplyser, at han siden ulykken har haft betydelige gener med stivhed og ømhed i nakken samt smerter i nakkemuskulaturen og daglig hovedpine. Har endvidere intermitterende oplevelse af paræstesier i armene samt koncentrationsbesvær og hukommelsesbesvær, anfører således at have haft besvær med at finde ud til …
Han kan slet ikke overskue sit job som direktør for mere end 200 ansatte og har siden ulykken været sygemeldt.

Øvrige organsystemer
Ingen CP, GI eller UG klager.

Medicin

Som anført har han på et tidspunkt taget Ibuprofen, men da han ikke synes der var effekt heraf er han helt ophørt hermed. Tager ikke nogen øvrig medicin.
Har i øvrigt gået til behandling hos fysioterapeut for aktuelle.

Socialt
Har tidligere været selvstændig med stort firma, har nu solgt firmaet, men er fortsat som direktør herfor. Som anført under aktuelt - sygemeldt siden ulykken.

Indtryk
Sundt og naturligt alderssvarende udseende. Fremtræder umiddelbart ganske upåvirket og bevæger sig frit omkring. Af- og påklædning sker uændret. Pt. er ve.håndet.
Kranienerver: ej undersøgt.
Øvrige uden udfald.
Columna cervicalis: nogen ømhed sv. til skulderåget, men især ømhed sv. til nakkefæsterne bilat. Muskulaturen dog blød. Der er ikke nogen sikker bevægeindskrænkning i columna cervicalis, hverken aktivt eller passivt. Foramen kompressionstest er negativ. Dog udløses lokale nakkesmerter.
OE: ingen muskulær atrofi. Ingen pareser. Tonus normal. Normale og egale dybe reflekser. Ingen Hoffmann reflekser. Normal trofik. Fri bevægelighed over samtlige led.
UE: normal kraft, tonus, trofik, sensibilitet og dybe reflekser. Normale plantarreflekser. Normal perifer puls.
Normale abdominalreflekser.

Konklusion
Således 40-årig mand - tidligere fuldstændig sund og rask. Den 17.9.07 kørt galt med sin bil. Fik et mindre traume mod baghovedet, men ingen commotio. Har dog fra siden ulykken haft kroniske nakkesmerter og hovedpine samt kognitive symptomer og intermitterende paræstesier i armene. Ved klinisk undersøgelse fremtræder pt. upåvirket med normal neurologisk undersøgelse. Symptomerne svarer til hvad der er sidst beskrevet efter whiplash traumer. Umiddelbart forekommer kirurgisk behandling ikke sandsynligt, men det findes dog hensigtsmæssigt for pt., at der foretages MR-skanning af col.cerv. og i betragtning af de kognitive symp. også MR-skanning af cerebrum. Der skrives henvisning hertil. Pt. er dog forberedt på, at videre behandling herfra ikke er sandsynlig.
…
<u>01-02-2008 MR-skanning …</u>

Oplæg:
Nakkesmerter og hovedpine efter trafikulykke. Havde fået en bule i bagsiden af hovedet på ve. side. Col. cerv. RU gav ikke mistanke om fraktur eller luksation. Halskrave i 14 dage. Har haft oplevelse af paræstesier i begge arme samt koncentrationsbesvær.

MR-skanning af cerebrum, viser
normale signalforhold i cerebrum, cerebellum og hjernestammen. Der er ingen WM læsioner, ekspansiviteter eller infarkter.
Der kan ikke påvises blødninger eller følger heraf.
Der er ikke nogen synlige tegn på frakturseq.

Konklusion:
Normale forhold.

MR-skanning af col. cervicalis, viser
ganske let degeneration af diskus C5/C6 med en lille ve.sidig paramedian prolaps.

Denne giver dog ikke anledning til nævneværdige problemer pladsmæssigt. Kun en lille reduktion af pladsen i ve.sidige foramen.
På de øvrige niveauer ses normale forhold sv.t. corpora og diski.
Der er gode pladsforhold i spinalrummet og normale signalforhold i medulla.
På stir-sekvensen kan der ikke påvises hyperintense forandringer ej heller sv.t. knoglerne.

Konklusion:
Lille ve.sidig paramedian prolaps C5/C6 med let påvirkning af foraminelle pladsforhold, iøvrigt normale forhold.
…
11-03-2008 Ort.kir.amb. …

Uændrede symptomer.
MR-skanning - og jeg er enig i beskrivelsen - ganske lille prolaps C5/C6, antydet degeneration L4/L5 proksimale segementer i columna cervikalis. Ingen tegn på følger efter traume. Billederne forevises og forklares patienten. Ingen mulighed for at afhjælpe generne ved specifik behandling. Jeg giver generel vejledning mht. nakkegenerne og patienten AFSLUTTES."

I den neurologiske speciallægeerklæring, der er dateret 28/1 2009, hedder det bl.a.:

"**Socialt**
Afsluttede skolegang efter 9. klasse. Blev herefter uddannet bygningsmaler. Supplerede uddannelsen i 1994 til teknonom og har de seneste 12 år været direktør i en industrivirksomhed med ansvar for ca. 200 medarbejdere. Efter anmeldte UT forsøgte han trods symptomer at arbejde i 1½ måned, men måtte derefter opgive/sygemeldes og fratrådte efter aftale med virksomhedsledelsen sin stilling januar 2008 pga vedvarende symptomer. Han har ikke søgt anden stilling eller forsøgt andet arbejde. Hans aktuelle og primære indtægt er en supplerende Danica Pension. Siden sygemelding har han i forhold til tidligere haft et løntab på ca. 100.000 kr. om måneden.
Patienten er gift, jævnaldrene ægtefælle er rask og i arbejde. Parret har 3 hjemmeboende børn fra 9 til 19 år. Familien bor i eget hus.

Nuværende
14.09.07 er han som fører af egen bil under fritidsophold i Sverige udsat for trafik UT.
…
D.d. knap 1½ år senere relaterer han følgende gener til UT:
- Dagligt hovedpine om end intensiteten svinger fra VAS 0-10 (0-10). Adspurgt er hans nettotid med hovedpine ca. 80 %.
- Anspændthed og stivhed i nakken dagligt. Smerter ikke dagligt, men 3-4 gange ugentligt sv. t. VAS 5-6.
  Tidligere udtalte lændesmerter er nu aftaget væsentligt til ca. 1-2 gange månedligt. Stadig kan der ind i mellem være udstråling til venstre helt ned i foden.
- Begge hænder summer og sover konstant.
- Hovedet føles tungt og konstant er der bilat. kontinuert øresusen. Adspurgt oplever han efter UT en højresidig hørenedsættelse. Er herfor ikke set af ØNH specialist.
- Dagligt oplever han begrænsede energiressourcer og en øget trætbarhed. Søvnbehovet er stort og til trods herfor oplever han søvnbesvær. Tidligere kunne [han] læse bøger uden besvær, nu må han opgive efter få linier. Har ikke samme overblik og koncentrationsevne som før. Føler en konstant diffus uro i kroppen.
- Pga. disse symptomer svigter humøret jævnligt, han selv og omgivelserne oplever ham mere irritabel og med 'en kort lunte'.

…

Anden behandling

Siden UT 2 x ugentligt fysioterapi og massage, hvilket de fakto ikke har bedret symptomerne. Patienten har gennemgået et kursus i kognitiv coping terapi. Ej heller dette har hjulpet.

…

Objektivt

Almentilstand: Upåvirket, sundt og alderssvarende udseende

Ernæringstilstand: Normal. Vægt 80 kg, højde 179 cm.

Kognitivt/intellektuelt: Upåfaldende, fremtræder med normalt tempo uden tegn på amnestisk dysfunktion eller opmærksomhedssvigt.

Adfærd/psyke: Fremtræder relativt optaget af sine symptomer men reel. Virker ikke depressiv eller forstemt.

Sprogfunktion: Ingen dysartri eller afatiske forstyrrelser.

Kranienerver: Lugtesans i. a. Visus højre 0,2, (hvilket må være habituelt, selvom han ikke har haft kendskab hertil) venstre 0,95.

Synsfelt i alle 4 kvadranter i. a. Oftalmoskopi: bilat. velafgrænsede papiller.

Pupil- og ekstern øjenmotorik inkl. følgebevægelser i.a.

Facialismotorik nat. Hørelse angives nedsat på højre side. Weber i midten.

OE/UE: Normal trofik, tonus og kraft. Dybe senereflekser middellivlige egale. Alle tilstede. Plantarreflekser af flexortype bilat.

Sensibilitet specielt sv. t. OE dermatomerne i.a. inkl. stillingssans i tæer.

Finger-finmotorik, alternerende bevægelser og koordination normal.

På gulvet: Alm. gang, hæl- tå- liniegang, trunkal stabilitet og Romberg normal. Hinker normalt på begge ben og rejser sig ubesværet fra hugsiddende stilling.

Columna: Cervikalt, thorakalt og lumbalt normale krumninger. Den cervikale bevægelighed er fri ved fleksion, ekstension, rotation og lateralfleksion, men der angives ømhed i yderstillinger. Foramen kompressionstest negativ. Thorakolumbalt er der fri bevægelighed ved rotation og lateralfleksion, men lidt indskrænket foroverbøjning med FGA 20 cm. Laseque negativ.

Muskulært: Ingen nævneværdig ømhed sv. t. perikraniet eller nakke/skulderås

Kredsløb: St. c. regelmæssig aktion ingen mislyde. BT 150/100 (har ikke tidligere haft kendskab til forhøjet BT). CP-mæssigt i øvrigt upåfaldende.

Konklusion

41-årig mand tidligere fuldstændig rask og fuldt erhvervsdygtig ses knap 1½ år efter trafik UT med whiplash traume. Fraset en bule i baghovedet, i øvrigt ingen direkte traumer. Der var intet bevidsthedstab. Lige siden har patienten uden bedring haft arbejdshindrende symptomer – hovedpine, nakkesmerter, energitab og subjektiv kognitiv dysfunktion m.m.

MR af cerebrum i. a. MR af columna cervicalis har vist beskedne, men ikke til symptomer eller traumet relaterede degenerative forandringer

D.d. findes en normal klinisk neurologisk undersøgelse, inkl. vurdering af de højere funktioner. Klinisk undersøgelse af columna er upåfaldende, Der er således ingen objektivt påviselige traumefølger, men tale om subjektive gener. Den samlede symptombyrde er siden UT ikke aftaget, har været stationær i over 1 år og er i betragtning af forløbet formentlig varig.

Tilstanden kan påvirke, men burde ikke ophæve erhvervsevnen. Graden heraf bør vurderes ved en arbejdsprøvning.

Umiddelbart er der ingen konkurrerende momenter som forklarer patientens symptomer efter UT."

Som nævnt resulterede de modtagne oplysninger i, at selskabet med virkning fra den 1/4 2009 ophørte med at yde præmiefritagelse og nedsatte udbetalingerne til halvdelen. Dette blev meddelt klageren ved skrivelse af 2/3 2009.

Af klagerens skrivelse af 30/3 2009 til selskabet fremgår:

> "Da jeg som flertallet af den danske befolkning ikke ved meget om pensionsordninger, har jeg forelagt alle sagsakterne for en god bekendt, som hævder at have styr på reglerne, og som har hjulpet mig ved at skrive dette brev.
>
> Det er min holdning, at min generelle erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3, og at jeg derfor har krav på, at de fulde forsikringsydelser og præmiefritagelsen fortsætter fra 1. april 2009. Min argumentation er toleddet, idet den dels støtter sig på selve forsikringsaftalen og jeres hidtidige forvaltning af denne, dels af en konkret - selvfølgelig til dels subjektiv - vurdering af mine muligheder for i dag at oppebære indkomst ved arbejde.
>
> **Forsikringsaftalen og dens forvaltning**
>
> **A.** Forsikringsaftalen er oprettet primo 2003, og Danica Pension har, jf. mit dækningsbevis af 1. januar 2008, indtegnet mig i en særlig ordning 'Pension for Selvstændige' under stillingsbetegnelsen 'Adm. Direktør, malermester'. Når der skal foretages en vurdering af mit generelle erhvervsevnetab, hvor tabet som bekendt beregnes ud fra, hvad en tilsvarende person normalt tjener, er denne person en administrativ leder af en stor virksomhed, idet dette er min tidligere baggrund, mens min oprindelige formelle ungdomsuddannelse som maler er af underordnet betydning. Hvis Danica Pension skulle være uenig heri, vil selskabet næppe kunne forklare, hvorfor man har solgt mig en risikodækning i størrelsesordenen 800.000 kr. årligt, som er forenelig med en administrativ lederstilling - men bestemt ikke med et malerjob.
>
> **B.** Mine aftaleforhold i relation til tab af erhvervsevne(TAE)-dækning er reelt opdelt i to, uafhængige, selvstændige produkter:
>
> 1. En løbende ydelse ved 2/3 TAE suppleret med 1/2 ydelse ved 1/2 TAE. Ydelsen udbetales i en periode 'midlertidigt' ud fra en TAE-udmåling, der foretages med afsæt i mit hidtidige konkrete job. Ved 'længerevarende' sygemelding foretages TAE-udmåling ud fra det generelle erhvervsevnetabskriterie.
> 2. Præmiefritagelse ved 2/3 TAE, hvor vurderingen fra start af foretages ud fra det generelle erhvervsevnetabskriterie.
>
> Produktkombinationen forekommer noget uharmonisk og indebærer bl.a., at jeg efter Danica Pensions opfattelse fra 1. april 2009 formentlig forudsættes at skulle betale fuld præmie (ca. 35.000 kr. årligt) for at opretholde retten til at oppebære den 1/2 TAE-ydelse. Dette alene nævnt for at understrege, at der efter Danica Pensions egen opfattelse tilsyneladende ikke behøver at være overensstemmelse/sammenfald af perioder med TAE-udbetaling og ret til præmiefritagelse.
>
> På den baggrund anser jeg Danica Pensions tilkendelse af præmiefritagelse frem til 31. marts 2009 som selskabets indforståelse med, at min generelle erhvervsevne indtil da var nedsat med 2/3, da der efter forsikringsbetingelserne ikke ydes "midlertidig" dækning på tilsvarende måde som for TAE-ydelserne. Jeg hæfter mig i den forbindelse [ved], at forsik-

ringsbetingelserne for 'længerevarende tab af erhvervsevne' fsv angår TAE-ydelserne - ord for ord - er gentaget som eneste kriterium for retten til præmiefritagelse.

Da der ikke siden ulykken er sket en relevant ændring i mine helbredsmæssige forhold, savner jeg derfor en begrundelse for, at jeg ikke længere skulle opfylde betingelserne for at være 2/3 erhvervsudygtig ud fra det generelle kriterium.

Det konkrete skøn

Hvad kan jeg tjene i dag?

Jeg er for så vidt enig, når K.H. i sin speciallægeerklæring af 28. januar 2009 konkluderer, at min erhvervsevne ikke er ophævet - dvs mistet 100 %. Jeg er til gengæld også ret sikker på, at K.H. alene forestiller sig, at jeg i et eller andet omfang kan påtage mig et ikke stressende funktionærjob uden belastende ledelsesansvar. Selv om man forestillede sig, at jeg med de rette skånehensyn kunne passe et halvtids funktionærjob uden for meget beslutningsansvar, ville det imidlertid næppe kunne indbringe mig mere end 15-20.000 kr. månedligt.

For en god ordens skyld bemærker jeg, at der ikke ud fra speciallægeerklæringen kan sluttes, at jeg skulle være i stand til at arbejde mere end 1/3 af en normal arbejdsdag. Jeg skal ikke for nærværende fremhæve enkelte af mine subjektive klagepunkter, men blot henvise til, at det er helt normalt, at whiplashpåvirkninger ikke kan måles objektivt, og at K.H. i øvrigt nævner, at min fremtræden var 'reel', hvilket det bestemt også var min hensigt at være.

Hvad tjener sådan en som jeg 'normalt'?

Uanset mine manglende akademiske grader er det en kendsgerning, at jeg frem til ulykkestidspunktet gennem 12 års ledelse af en ekspanderende virksomhed med 200 ansatte mere eller mindre autodidakt har bygget videre på den basisviden, jeg oprindelig har opbygget gennem min faglige uddannelse, som i starten af 90'erne blev suppleret med en teknonomuddannelse. Som tidligere nævnt var det da også som erfaren erhvervsleder, Danica Pension indtegnede mig i ordningen, og jeg forlanger derfor, at mine nuværende indtjeningsmuligheder sættes i forhold til, hvad en sådan normalt tjener.

Det bemærkes i den forbindelse, at Danica Pension ikke definerer, hvad der i forsikringsbetingelserne forstås ved begrebet 'uddannelse', og at det derfor ikke uden videre kan henføres til den formelle titel, man fik papir på som 18-årig, men at den viden og erfaring man efterfølgende bygger op, også bliver en del af uddannelsen.

Jeg skal her og nu ikke gøre mig klog på, hvad administrerende direktører i mellemstore virksomheder normalt tjener, men udgangspunktet for en vurdering bør være mine egne lønforhold, hvor jeg ind til og med 2007 havde en månedsløn på ca. 83.000 kr. inkl pensionsbidrag - en løn som bestemt ikke var urimelig høj i forhold til de opgaver og det ansvar, der var forbundet med stillingen.

Det forekommer mig derfor er være ret indlysende, at jeg ikke vil være i stand til at indtjene 1/3 af, hvad der er normalt for de, der har samme uddannelse, alder og erfaringsgrundlag som jeg havde før ulykken."

Ved skrivelse af 28/4 2009 til klageren fastholdt selskabet sin afgørelse.

8. 76.263

Efterfølgende blev sagen indbragt for nævnet.

I klageskrivelse af 20/5 2009 hedder det:

"Hermed skal jeg klage over, at jeg af Danica Pension fra 1. april 2009 alene er tildelt halve ydelser på min tab af erhvervsevne-dækning, og at jeg fra samme dato ikke har ret til præmiefritagelse.

Uoverensstemmelsen fremgår af korrespondancen af 2. marts, 30. marts og 28. april, hvoraf kopi vedlægges.

Jeg fastholder det i mit brev af 30. marts fremførte, og skal her nøjes med at supplere med det, som Danica Pensions brev af 28. april giver anledning til.

Danica Pension holder forfejlet fast i, at min nuværende generelle indtjeningsevne, som man ikke har bestridt udgør max. 15.-20.000 kr. månedligt, skal holdes op imod det, som en tilsvarende rask malermesteruddannet 41-årig normalt indtjener.

Det fremgår imidlertid klart af aftaleforholdene, at jeg i 2003 er indtegnet i ordningen med de færdigheder, som forudsættes at være til stede hos en administrativ topleder af en større virksomhed. For det første indgår titlen 'Adm. Direktør' i Danica Pensions stillingsbetegnelse for mig, og for det andet har min TAE-dækning en størrelse, som efter selskabets tegningsregler forudsætter, at jobbet og uddannelsen kvalificerer til min daværende månedsløn på ca. 83.000 kr.

Før ulykkestilfældet kunne jeg med min tillærte ledelsesviden og -erfaring samt den 'rigtige' alder (ca. 40 år) have påtaget mig og opnået et administrativt topjob inden for stort set hvilken som helst branche. Det virker derfor ualmindelig søgt, ulogisk og uinformeret, at Danica Pension nu flytter fokus væk fra mit reelle generelle, kontorprægede arbejdsområde som 'Adm. Direktør' over på malermesterrollen, hvor jeg ikke har udøvet mine faglige kompetencer inden for de seneste næsten 20 år.

Danica Pension kan ikke løbe fra, at man på tegningstidspunktet var bekendt med forholdene, og hvis man i en skadesituation havde ønsket at måle mig op mod 'normale' malermesterlønninger, burde man i aftalegrundlaget have oplyst, at jeg i forhold til min faktiske administrative lederrolle skulle miste ca. 90 % af erhvervsevnen som betingelse for dækning.

Jeg vedlægger for en god ordens skyld kopi af sagens lægelige akter, bestående af speciallæge F.L.R.s journalkort af 10. januar 2008, journalkort fra H. fra januar/februar 2008 samt K.H.s neurologiske speciallægeerklæring af 28. januar 2009. Da det er ubestridt, at mit erhvervsevnetab skyldes helbredsmæssige forhold, og da der tilsyneladende også er enighed om, at mine indtægtsmuligheder begrænser sig til de oven for omtalte max. 15-20.000 kr. månedligt, er de lægelige oplysninger for så vidt af mindre interesse. Som nævnt består uenigheden i, hvad de 15-20.000 skal måles ud i forhold til, og den vurdering er ikke lægelig.

Endelig vedlægges kopi af den samlede forsikringsaftale i den udgave, som Danica Pension har skrevet ud til mig pr. 1. januar 2008. Et temmelig digert og uoverskueligt værk, som i tvivlstilfælde skal fortolkes mod koncipisten.

Som det var tilfældet for mit brev af 30. marts, er dette brev skrevet for mig af en bekendt, som ved mere end mig om pensionsordninger."

Heroverfor har selskabet i skrivelse af 18/6 2009 til nævnet bl.a. anført:

"Til klagen kan vi anføre, at vi fastholder vores afgørelse.

[klageren] anfører, at Danica Pension bør tage udgangspunkt i hans løn som direktør i egen virksomhed, når vi vurderer, om den generelle erhvervsevne er tilstrækkelig nedsat.

Som det fremgår af forsikringsbetingelserne (Bilag …) foretages vurderingen dog ud fra, om han af helbredsmæssige årsager har mistet 2/3 af evnen til at tjene, hvad personer med samme alder, uddannelse og fra samme egn kan tjene.

Der er således ikke tale om en beregning af, om [klageren] har mistet 2/3 af sin tidligere indkomst, men derimod en vurdering af, om han på grund af ulykkestilfældet og de deraf følgende gener kun kan tjene 1/3 af, hvad personer med samme alder, uddannelse og fra samme egn kan tjene.

Der skal således være lægelig dokumentation for, at [klageren] maksimalt kan tjene 1/3 af hvad personer med samme alder og uddannelse og fra samme egn kan tjene. Det fremgår af oplysningerne, at [klageren] er uddannet maler og har drevet egen virksomhed som malermester. I 1994 har han suppleret sin uddannelse med en teknonomuddannelse. Det er således disse uddannelser samt hans alder og bopæl, vi tager udgangspunkt i, når vi vurderer, om han har mistet evnen til at tjene penge.

Danica Pensions lægekonsulent med speciale i neurologi vurderer, at den generelle er hverveevne er nedsat til halvdelen men ikke til 1/3 eller mindre. …

[klageren] er IKKE kun forsikret i forhold til sit erhverv som direktør i egen virksomhed med en uddannelsesmæssig baggrund som maler og teknonom. Danica Pension anerkender, at [klageren] af helbredsmæssige årsager har mistet evnen til at tjene halvdelen af, hvad personer med samme alder, uddannelse og fra samme egn kan tjene, på trods af, at der kun er tale om subjektive gener. Vi mener dog ikke, at han har mistet evnen til at tjene 2/3 af, hvad personer med samme alder, uddannelse og fra samme egn kan tjene.

At det er dækningsoversigten fremgår, at [klageren] står registreret som 'Adm. Direktør, malermester' betyder ikke, at erhvervsevnen udelukkende skal vurderes i forhold til disse titler/erhverv.

I den midlertidige periode frem til den 1. april 2009 har vi vurderet hans erhvervsevne efter reglerne om midlertidig tab af erhvervsevne, altså i forhold til det oplyste erhverv.

Efter den 1. april 2009 er helbredstilstanden stationær, og vi vurderer derfor erhvervsevnen efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne, altså om han på baggrund af sin alder, uddannelser og bopæl af helbredsmæssige årsager har mistet halvdelen af evnen til at tjene penge (halv udbetaling) eller om han har mistet 2/3 af evnen til at tjene penge (præmiefritagelse og hel udbetaling).

Vi mener fortsat ikke, at [klageren] har dokumenteret, at han har mistet 2/3 af evnen til at tjene, hvad der er almindeligt for personer med samme alder, uddannelse og fra samme egn, og vi fastholder således, at [klageren] har ret til halv udbetaling ved tab af erhvervsevne."

Hertil har klageren i skrivelse af 1/7 2009 til nævnet bemærket:

"Danica Pension skriver, at jeg skulle hævde kun at være forsikret i forhold til min aktuelle stilling som direktør i min egen konkrete virksomhed. Det er ikke rigtigt, idet jeg tværtimod er indtegnet af Danica Pension som en person, der har den såvel uddannelsesmæssige som faglige ballast til at bestride et job som administrativ leder i en stort set hvilken som helst større (produktions)virksomhed. Min ungdomsbaggrund som maler er i den forbindelse uden relevans.

Denne forståelse har Danica Pension, der ved indtegningen var bekendt med min erhvervsmæssige status, bekræftet ved i policen side 7 ordret at skrive følgende om min faggruppeindplacering:

Erhverv
Forsikredes erhverv er Adm. Direktør, Malermester

Danica Pension skriver herom, at det *betyder ikke, at erhvervsevnen udelukkende skal vurderes i forhold til disse titler/erhverv*, og det er jeg faktisk enig i, idet der jo netop skal foretages den af mig i 2. afsnit anførte generelle vurdering.

Jeg kan derfor ikke acceptere, at Danica Pension måler mit erhvervsevnetab i forhold til, hvad en manuelt arbejdende maler normalt tjener - og det må endda være en ansat maler uden ledelsesansvar Danica Pension tænker på, idet malermestre på min alder, i … kommune, med bare et par ansatte tjener mere end 60.000 kr. om måneden.

Jeg har ikke andre bemærkninger til sagens lægelige akter, end at Danica Pensions lægekonsulent givetvis har vurderet min nuværende erhvervsevne i forhold til hans forestilling om, hvad en manuelt arbejdende maler normalt tjener, og at konsulenten som læge ikke har den juridisk faglige viden til at kunne fortolke forsikringsaftalen.

Mange andre erhvervsledere er uden formelt papir på, at de reelt har tilegnet sig de evner, der skal til for at være 'all round-leder'. Gad vide om Danica Pension ville have afvist en skadeanmeldelse fra den tidligere topdirektør i Danske Bank, K.S., under henvisning til, at han blot havde en uddannelse som bankelev?"

Herefter har selskabet i skrivelse af 22/7 2009 til nævnet anført:

"Som det fremgår af forsikringsbetingelserne **(Bilag …),** er det en betingelse for præmiefritagelse og hel udbetaling ved tab af erhvervsevne, at forsikrede af helbredsmæssige årsager maksimalt kan tjene 1/3 af, hvad personer med samme uddannelse, alder og fra samme egn kan tjene.

I vurderingen af [klagerens] generelle erhvervsevne tager vi således udgangspunkt i, om han har mistet evnen til at tjene mindst halvdelen af, hvad personer med samme uddannelse, alder og fra samme egn gennemsnitligt tjener (halv udbetaling), eller om han maksimalt kan tjene 1/3 af, hvad personer med samme uddannelse, alder og fra samme egn gennemsnitlig tjener (præmiefritagelse og hel udbetaling).

Det er som sagt [klagerens] baggrund med uddannelser som maler og teknonom og tidligere beskæftigelse, der danner grundlag for vurderingen. Det er altså de faglige kvalifikationer,

som uddannelserne og den tidligere beskæftigelse giver, samt den heraf forventelige indtjening, der danner grundlag for vurderingen af erhvervsevnetabet.

Uanset dette er det fortsat vores vurdering, at [klageren] af helbredsmæssige årsager ikke har mistet evnen til at tjene 1/3 eller mere af, hvad personer med samme uddannelse, alder og fra samme egn gennemsnitligt tjener. Der er ikke lægelig dokumentation for, at [klageren] ikke fortsat skulle have ressourcer til at opretholde en sådan indtjening, jævnfør vores brev til ankenævnet af 18. juni 2009, side 3 øverst.

Vi henviser i den forbindelse også til kendelsen i ankenævnssagen 73.242 samt Højesterets dom gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2007, side 846.

Vi fastholder derfor vores tidligere afgørelse."

Efterfølgende er parterne fremkommet med yderligere bemærkninger i skrivelser dateret 13/8, 27/8 og 8/9 2009.

I selskabets skrivelse af 25/1 2010 til nævnet hedder det:

"Ved vurderingen af [klagerens] generelle erhvervsevne har vi taget udgangspunkt i, hvad personer med samme alder og uddannelse og fra samme egn gennemsnitlig tjener.

Vi har vedlagt kopi af udtrækket fra Dansk Arbejdsgiverforenings lønstatistik **(Bilag …),** som danner grundlag for vores beregning.

Vi gør desuden opmærksom på, at der ikke skal tages hensyn til, om den forsikrede har været særlig ihærdig og derved opnået større indtægt end gennemsnittet for personer med samme alder og uddannelse og fra samme egn.

Det er fortsat vores vurdering, at [klageren] ikke har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen af helbredsmæssige årsager. Tværtimod fremgår det af speciallægeerklæringen fra K.H. **(Bilag …)** i konklusionen: *'Tilstanden kan påvirke, men burde ikke ophæve erhvervsevnen. Graden heraf bør vurderes ved en arbejdsprøvning'. [klageren]* har efter det oplyste ikke meldt sig syg hos kommunen, og er dermed heller ikke forsøgt arbejdsprøvet, hvorfor bevisbyrden for et generelt erhvervsevnetab på halvdelen på ingen måde er løftet."

Af den vedlagte lønstatistik fremgår:

"**Statistikområde:** Hele DA
Lønmodtagergruppe: Ledelse i øvrigt
Uddannelse: E Mellemlange videregående uddannelse, D-5 Industri- og håndværkstekniske udd.
Aflønningsform: Både tid- og fastlønnede

○ Løn/time
⊙ Løn/måned

Smalfortjeneste, kr. pr. md.

Erhvervserfaring	Antal	Ned. kvar-	Median	Øvre	Gennemsnit	Heraf pens.

	personer	til		kvartil		
15 - 19 år	233	49.982	61.020	71.599	62.255	8.590
Alle	233	49.982	61.020	71.599	62.255	8.590

"

Af klagerens skrivelse af 15/2 2010 til nævnet fremgår:

> "Det ser ud til, at Danica Pension har overset, at selskabet for længst har anerkendt, at jeg er 50 % generelt erhvervsudygtig, og at vi strides om, hvorvidt jeg er 66 2/3 % erhvervsudygtig.
>
> Det er ubestridt, at jeg i min nuværende tilstand kan indtjene 15.-20.000 kr. månedligt, jf. mit første brev til ankenævnet af 20. maj 2009. Jeg har dermed for længst anerkendt - selv om en eventuel arbejdsprøvning kunne gøre det til en for optimistisk forudsætning - at jeg vil kunne arbejde halvtids i en normal kontorfunktionærlignende stilling. En arbejdsprøvning er derfor uden betydning for bevisstillingen.
>
> Nu fremlægger Danica Pension en lønstatistik med en medianløn på 61.020 kr. om måneden. Dette er ret indlysende mindre end 33 1/3 % af mit indtjeningspotentiale på 15.-20.000 kr. Det bedes bemærket, dels at den fremlagte lønstatistik er landsdækkende, således at der ikke tages højde for, at indtjeningen i H. oplagt er højere, dels at jeg i min nuværende alder stod i startfasen af mine absolut bedste erhvervsmæssige indtjeningsår."

Afslutningsvis har selskabet i skrivelse af 1/3 2010 til nævnet anført:

> "Det er fortsat vores klare opfattelse, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at [klageren] ikke skulle kunne opretholde en indtægt på mere end 1/3 af, hvad der almindeligt for personer med samme alder og uddannelse og fra samme egn. At [klagerens] indtjening nu ligger på 15.000 - 20.000,00 kr. er således ikke relevant, da graden af erhvervsevnetabet alene vurderes på baggrund af de helbredsmæssige forhold. Det betyder, at lidelsen skal være veldokumenteret og isoleret set kunne forklare graden af erhvervsevnetabet i forhold til ethvert erhverv.
>
> Vi fastholder således vores afgørelse, da [klageren] har dokumenteret, at hans generelle erhvervsevne er nedsat til halvdelen, men IKKE til 1/3 eller mindre.

Ifølge dækningsoversigt dateret 1/1 2008 giver forsikringen ret til præmiefritagelse og udbetaling af fuld forsikringsydelse ved et erhvervsevnetab på to tredjedele og udbetaling af halv forsikringsydelse ved et erhvervsevnetab på halvdelen.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

> "**Dækning ved tab af erhvervsevne**
> …
> **Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne**
> Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.
Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.
Når vi laver vores skøn over indtægten
- vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse
- medregner vi løn og offentlige ydelser samt tilskud, den forsikrede får som led i en beskæftigelsesordning, som for eksempel fleksjob. Det gælder både direkte og indirekte offentlige ydelser og tilskud, den forsikrede får for eksempel via sin arbejdsgiver.
Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører.
…
Præmiens betaling
…
Præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne
Præmien skal ikke længere betales, hvis den forsikrede mister sin erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. Det er en forudsætning, at erhvervsevnen mistes i perioden, fra at dækningen træder i kraft, til den ophører uanset årsagen. I dækningsoversigten kan du se, hvor stort tabet af erhvervsevnen skal være, før der er ret til præmiefritagelse.

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen skal give ret til præmiefritagelse, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den forsikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3."

Nævnet udtaler:

De ovenfor gengivne forsikringsbetingelser indebærer, at der ved vurderingen af klagerens erhvervsevne skal foretages en sammenligning med, hvad det er sædvanligt at tje-

ne for "fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder" i samme del af landet, og der skal herved tillige tages hensyn til forsikredes tidligere beskæftigelse.

Klageren er uddannet bygningsmaler og teknonom. Han har i en lang årrække arbejdet som administrerende direktør i en industrivirksomhed med ca. 200 medarbejdere. Hans langvarige ansættelse som leder skal efter nævnets opfattelse tages i betragtning, når hans erhvervsevnetab skal vurderes.

Det er nævnets opfattelse, at personer med et karriere- og uddannelsesforløb som klagerens må antages at kunne oppebære en indtægt på i hvert fald 60.000 kr. om måneden. Efter det oplyste finder nævnet det ikke godtgjort, at klageren med sine nuværende helbredsmæssige gener højst kan tjene en tredjedel af en almindelig indtægt for sammenlignelige personer. På det foreliggende grundlag kan nævnet således ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde fuld dækning efter den 1/4 2009 og nedsat udbetalingerne til halvdelen.

Herefter, og idet det af klageren i øvrigt anførte ikke findes at kunne føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen